

Bedrijfsverzekeringen

Toelichting voor C.A.R.-verzekering van Bouwrisico's

In deze toelichting vindt u alle benodigde informatie over uw verzekering: over de aandachtspunten, begripsomschrijvingen en uiteraard de Algemene en Bijzondere voorwaarden die voor deze verzekering gelden. Voor elke rubriek afzonderlijk gelden de algemene begripsomschrijvingen, de Algemene Voorwaarden, de Bijzondere Voorwaarden, de clausules en de bepalingen die op het polisblad staan vermeld. Deze onderdelen vormen één geheel met elkaar.

Aandachtspunten

Met de aandachtspunten wijzen wij u op bepalingen die voor de dekking of de premiestelling van de door u gesloten verzekering(en) van extra belang kunnen zijn. In de polisvoorwaarden en/of op het polisblad staan de bepalingen precies omschreven.

Kijk in de voorwaarden om te zien of die bepalingen ook voor uw verzekering gelden of informeer eventueel bij uw adviseur.

De aandachtspunten zijn:

Aangifte van diefstal
Schademelding
Terrorisme
Verplichtingen/Preventiemaatregelen
Wijzigingen

Algemene begripsomschrijvingen

In de Algemene Begripsomschrijvingen vindt u een omschrijving van begrippen die in verschillende voorwaarden voorkomen.

Deze begripsomschrijvingen gelden voor de Algemene Voorwaarden, de Bijzondere Voorwaarden en de bepalingen op het polisblad.

Algemene Voorwaarden

In de Algemene Voorwaarden vermelden wij de bepalingen die gelijklopend zijn voor meer rubrieken.

Bijzondere Voorwaarden

In de Bijzondere Voorwaarden vindt u de specifieke bepalingen die gelden voor de rubriek(en) die u hebt gesloten.

Bedrijfsverzekeringen

Aandachtspunten voor C.A.R.-verzekering van Bouwrisico's

Aangifte van diefstal

Bij diefstal van verzekerde zaken moet u aangifte doen bij de politie. In het buitenland moet u er rekening mee houden dat de aangifte bij de politie ter plaatse moet worden gedaan.

Schademelding

Als er een gebeurtenis plaatsvindt waardoor wij een uitkering of schadevergoeding moeten doen, moet u of de uitkeringsgerechtigde die gebeurtenis zo snel mogelijk bij ons melden. Dat doet u door ons een volledig ingevuld en ondertekend schadeformulier toe te zenden. Ook moet u ons zo snel mogelijk alle informatie en stukken toesturen die betrekking hebben op de gebeurtenis of de schade.

Terrorisme

Voor schade die is ontstaan als gevolg van terroristische acties geldt een beperkte dekking. In de Algemene Voorwaarden vindt u de bepalingen die hiervoor van toepassing zijn.

Verplichtingen/Preventiemaatregelen

Verzekeren is niet alleen een kwestie van premie betalen en bij schade een uitkering ontvangen. Bij een verzekeringsovereenkomst is er niet alleen sprake van rechten van de verzekerden, maar ook van plichten. Zo ligt bij u en de overige verzekerden de plicht om alles te doen wat redelijkerwijs mogelijk is om schade te voorkomen of te verminderen.

Als een verzekerde de verplichte preventiemaatregelen niet neemt of niet aan de eisen van voorzichtigheid voldoet, kan dat gevolgen hebben voor het recht op hulp, een uitkering of schadevergoeding.

Zowel in de Algemene Voorwaarden als in de Bijzondere Voorwaarden zijn verplichtingen opgenomen. Ook in clausules of op het polisblad kunnen verplichtingen staan vermeld. Als een verzekerde niet aan deze verplichtingen voldoet, kan hij zijn recht op hulpverlening, een uitkering of vergoeding van de schade verliezen.

Wijzigingen

Houdt u er rekening mee dat u onder meer de volgende wijzigingen zo snel mogelijk via uw adviseur aan ons moet doorgeven:

- wijziging van de verzekerde zaken;
- wijzigingen in, aan of in de omgeving van de verzekerde zaak, die van invloed kunnen zijn op het verzekerde risico, zoals wijziging van de werkzaamheden die in het bedrijf worden verricht, de verhoging van de waarde van uw bezit of het groter worden van het gevaar voor schade of verlies);
- adreswijziging.

In de Algemene en betreffende Bijzondere Voorwaarden vindt u de exacte verplichtingen en termijnen.

Bedrijfsverzekeringen

Algemene Begripsomschrijvingen voor C.A.R.-verzekering van Bouwrisico's

Aansprakelijkheid

De burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerde voor de schade die hij aan personen en/of zaken toebrengt.

(Schade door) Aardbeving

Schade die het gevolg is van een aardbeving en die ontstaat in de tijd waarin een aardbeving zich voordoet en in de periode van 24 uur nadat zich in of in de omgeving van de plaats waar de verzekerde zaak zich bevindt, de gevolgen van een aardbeving openbaren.

Atoomkernreacties

Iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt, zoals kernfusie, kernsplijting of kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.

Bereidingskosten

Kosten van maatregelen die:

- tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of namens verzekerde zijn getroffen en
- redelijkerwijs noodzakelijk zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade te voorkomen of te verminderen.

Onder bereidingskosten verstaan wij ook de schade die ontstaat aan zaken die bij het nemen van de genoemde maatregelen worden ingezet.

Beschadiging

Fysieke aantasting, die zich manifesteert in een blijvende verandering van vorm of structuur.

Bestaande eigendommen opdrachtgever

Roerende of onroerende zaken - met uitsluiting van door de opdrachtgever voor het werk te gebruiken of beschikbaar gestelde bouwcomponenten - die vanaf het begin van de bouwtermijn:

- eigendom van de opdrachtgever zijn of waarvoor hij op grond van een overeenkomst verantwoordelijk is,
- en liggen binnen de invloedssfeer van het werk.

Braak

Het zich onrechtmatig toegang verschaffen door afsluitingen zo te verbreken, dat zichtbare beschadiging wordt toegebracht.

Brand

Een door verbranding veroorzaakt vuur buiten een haard, dat met vlammen gepaard gaat en dat in staat is zich op eigen kracht te verspreiden.

Onder brand verstaan wij in ieder geval niet:

- broeien, schroeien, smelten, verkolen en zengen;
- doorbranden van elektrische apparaten en motoren;
- oververhitten, doorbranden en -breken van ovens en ketels.

Onder schade door brand verstaan wij ook de schade die door het blussen van brand is ontstaan.

Diefstal

Het wegnemen van zaken die een ander toebehoren, met het oogmerk om zich deze wederrechtelijk toe te eigenen.

Eigendommen bouwdirectie en personeel

De op of nabij het bouwterrein, alleen voor het werk, aanwezige persoonlijke eigendommen van de bouwdirectie en van personen in dienst van verzekerden en werkzaam op het bouwterrein.

Eindwaarde

De uiteindelijke aanneemsom van het verzekerde werk, onder verrekening van:

- gerealiseerde en verrekende stijgingen in prijzen en lonen;
- meer- en minder werk;

en voor zover meeverzekerd vermeerderd met:

- de honoraria van architecten, adviseurs en constructeurs;
- de kosten van toezicht en controle;
- de werken buiten bestek;
- de waarde van de door de opdrachtgever zelf uitgevoerde werkzaamheden;
- de waarde van de door de opdrachtgever gebruikte of beschikbaar gestelde bouwcomponenten;
- de BTW.

Expertisekosten

Het salaris en de kosten van de deskundigen die voor de vaststelling van de schade worden ingeschakeld, zoals dat in de Algemene Voorwaarden staat.

Explosie (= ontploffing).

Gebeurtenis

Een onzeker voorval of een reeks van onzekere voorvallen die met elkaar verband houden, waardoor schade ontstaat. De gebeurtenis moet plaatsvinden tijdens de geldigheidsduur van de verzekering.

Het werk

- Het in de polis omschreven object, in aanbouw en/of gereed.
- De bouwcomponenten die voor rekening en risico van een verzekerde op het bouwterrein aanwezig zijn en eventueel ter beschikking zijn gesteld. De bouwcomponenten moeten bestemd zijn om blijvend in het in de polis omschreven object te worden verwerkt.
- De hulpconstructies en hulpwerken, zoals steigers, bekistingen, damwanden, die op het bouwterrein aanwezig zijn en die nodig zijn om het in de polis omschreven object op de in het bestek of aannemingsovereenkomst aangegeven wijze te bouwen.

Hulpmateriaal

De op het bouwterrein aanwezige:

- hulpconstructies en/of hulpwerken (zoals steigers, bekistingen en damwanden);
- keten, loodsen en hun inhoud;
- gereedschappen, machines en werktuigen.

Luchtvaartuigen

- Een lucht- of ruimtevaartuig dat vertrekt, vliegt, landt of valt.
- Een projectiel, ontplofingsmiddel of ander voorwerp dat is vastgemaakt aan, losgeraakt van of geworpen of gevallen uit een lucht- of ruimtevaartuig.
- Een ander voorwerp dat geraakt is door een in 1 of 2 genoemde zaak.
- Luchtdruk die is ontstaan bij het starten en/of proefdraaien van lucht- of ruimtevaartuigen of bij het daarmee doorbreken van de geluidsbarrière.

Milieu-aantasting

De uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof voor zover die een prikkelende of een besmettende of bederf veroorzakende of verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

Molest

1. Gewapend conflict

Elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, althans de een de ander, bestrijden met gebruik van militaire machtsmiddelen. Onder wapend conflict verstaan wij ook het gewapend optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties.

2. Burgeroorlog

Een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van een zelfde staat, waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.

3. Opstand

Georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, dat is gericht tegen het openbaar gezag.

4. Binnenlandse onlusten

Min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen, die zich op verschillende plaatsen binnen een staat voordoen.

5. Oproer

Een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, die is gericht tegen het openbaar gezag.

6. Muiterij

Een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van de gewapende macht, die is gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

Motorrijtuig

Een motorrijtuig, zoals omschreven in artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen.

Ontploffing

Een hevige krachtsuiting van gassen of dampen die zich onverwachts ontwikkelt. Daarbij gelden de bepalingen die hierna volgen. Als de ontploffing ontstaat in een - al dan niet gesloten - vat, dan is aan het vereiste van een hevige krachtsuiting die zich onverwachts ontwikkelt voldaan, als de wand van het vat onder de druk van de gassen en dampen die zich in het vat bevinden een zodanige scheiding heeft ondergaan, dat door het uitstromen van gas, damp of vloeistof uit de door de scheiding gevormde opening, de drukken van binnen en buiten het vat plotseling aan elkaar gelijk zijn geworden.

Het maakt daarbij niet uit hoe deze gassen of dampen zijn ontstaan en of zij al vóór de ontploffing aanwezig waren of dat zij pas tijdens de ontploffing ontwikkeld werden. Als dit niet het geval is of als de ontploffing buiten een vat is ontstaan, dan moet de krachtsuiting de onmiddellijke werking zijn geweest van gassen of dampen die door een scheikundige reactie van vaste, vloeibare, gas- of dampvormige stoffen, of een mengsel daarvan, zijn ontwikkeld of tot uitzetting zijn gebracht.

Oplevering

Oplevering zoals bedoeld in paragraaf 10 van de UAV 1989.

Opruimingskosten

De kosten die worden gemaakt voor de afbraak, het wegruimen en het afvoeren van de verzekerde zaken. Deze kosten moeten het noodzakelijk gevolg zijn van een door deze verzekering gedekte gebeurtenis. Onder opruimingskosten verstaan wij niet de kosten die worden gemaakt voor het verwijderen of het voorkomen van verontreiniging(en) van de bodem, het water of de lucht.

Premie

Daar waar in de voorwaarden het woord premie wordt gebruikt, bedoelen wij de premie, inclusief de daarover verschuldigde assurantiebelaasting en kosten. De jaarlijks door u verschuldigde premie kan worden betaald in termijnen. Op het polisblad wordt aangegeven welke termijnpremie geldt: een maand-, kwartaal-, halfjaar- of jaarpremie.

Premieervaldatum

De datum waarop jaarlijks de premie voor het komende verzekeringsjaar van kracht wordt. Bij de berekening van de premie houden wij, voor zover van toepassing, rekening met indexering, schadevrije jaren en premieverhoging.

Schade bij aansprakelijkheidsdekking

1. Schade aan personen
Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet met de dood tot gevolg, inclusief de schade die daaruit voortvloeit.
2. Schade aan zaken
Beschadiging, vernietiging, verloren gaan, verontreiniging of vuil worden van roerende en/of onroerende zaken van anderen dan u, inclusief de schade die daaruit voortvloeit.
Onder schade verstaan wij niet de kosten die (potentiële) benadeelden hebben gemaakt voor maatregelen ter voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 Burgerlijk Wetboek en vergelijkbare wettelijke bepalingen, inclusief de schade die daaruit voortvloeit.

U/uw

(Van) de (rechts)persoon met wie wij de verzekering zijn aangegaan en die als 'verzekeringnemer' op het polisblad staat vermeld.

Verzekerde

- U;
 - de (rechts)persoon/(rechts)personen die in de Bijzondere Voorwaarden van de afzonderlijke verzekeringen of op het polisblad als verzekerde(n) voor die verzekering staat/staan vermeld;
 - de (rechts)persoon/(rechts)personen die volgens de Bijzondere Voorwaarden van de verzekering recht heeft/hebben op vergoeding
- In de voorwaarden wordt de verzekerde met 'hij', 'hem' of 'zijn' aangeduid. Hier kan ook 'zij' respectievelijk 'haar' worden gelezen.

Verzekerde bedrag

Het bedrag dat op het polisblad staat vermeld als maximaal uit te keren bedrag voor een rubriek of voor een specifieke dekking die onder een verzekering valt.

Verzekerde zaak/object, verzekerd belang

In de Bijzondere Voorwaarden wordt voor elke rubriek gespecificeerd welke zaken en belangen er onder de dekking vallen.

Wij/ons/onze

Fortis ASR Schadeverzekering N.V.
K.v.K Utrecht 30031823
Archimedeslaan 10, 3584 BA Utrecht
Postbus 2072, 3500 HB Utrecht
Telefoon: (030) 257 91 11

Inhoud

Algemeen

Artikel 1 Algemene bepalingen

Artikel 2 De verzekeringsovereenkomst

Begin en einde van een verzekering

Artikel 3 Begin en einde van een verzekering

Uitsluitingen

Artikel 4 Algemene uitsluitingen

Verplichtingen

Artikel 5 Verplichtingen

Schade

Artikel 6 Vaststelling van de schade aan de verzekerde zaak/zaken, schaderegeling en schadevergoeding

Artikel 7 Eigen risico

Artikel 8 Uitbetaling/termijnen

Artikel 9 Algemeen verhaalsrecht

Artikel 10 Schaderegeling met benadeelden

Premie

Artikel 11 Premieberekening

Artikel 12 Premiebetaling

Overige bepalingen

Artikel 13 Strafgeding

Artikel 14 Proceskosten en wettelijke rente

Artikel 15 Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Persoonsregistratie

Toepasselijk recht en klachten

Artikel 1

Algemene bepalingen

- Op het polisblad vermelden wij de verzekeringsovereenkomst(en) - die wij hierna verzekering(en) noemen - en de dekking(en) per rubriek.
- De Algemene Voorwaarden en Algemene Begripsomschrijvingen zijn van toepassing op alle verzekeringen en rubrieken die wij op het polisblad vermelden.
- Voor de verzekering(en) en rubriek(en) die wij op het polisblad vermelden, gelden ook de Bijzondere Voorwaarden, clausules, eigen risico's en overige bepalingen die bij die rubriek(en) staan vermeld.
- Als bepalingen in de Bijzondere Voorwaarden afwijken van bepalingen in de Algemene Voorwaarden, dan gaan de bepalingen in de Bijzondere Voorwaarden voor. Bepalingen en clausules die op het polisblad staan vermeld, gaan voor de bepalingen in de Algemene en Bijzondere Voorwaarden.

Artikel 2

De verzekeringsovereenkomst

1. Zaakverzekering

Een verzekering voldoet aan het vereiste van onzekerheid zoals dat is bedoeld in het Burgerlijk Wetboek, als de schade waarvoor de verzekerde een vergoeding vraagt het gevolg is van een gebeurtenis waarvan het voor u en voor ons op het moment van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor verzekerde:

- schade was ontstaan of;
- naar de normale loop van de omstandigheden nog schade zou ontstaan.

2. Aansprakelijkheidsverzekering

Een verzekering voldoet aan het vereiste van onzekerheid zoals dat is bedoeld in het Burgerlijk Wetboek, als de schade van een derde, waarvoor hij verzekerde aansprakelijk stelt het gevolg is van een gebeurtenis waarvan het voor u en voor ons op het moment van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor de derde:

- schade was ontstaan of
- naar de normale loop van de omstandigheden nog schade zou ontstaan.

Artikel 3

Begin en einde van een verzekering

- De verzekering begint op de op het polisblad vermelde ingangsdatum om 00:00 uur. De dekking begint nooit eerder dan op het tijdstip waarop de verzekering tot stand komt, of waarop een voorlopige dekking is afgegeven.
- De verzekering eindigt:
 - voor de bouwtermijn op de op het polisblad vermelde einddatum of zoveel eerder als het werk is opgeleverd;
 - voor de onderhoudstermijn, wanneer meeverzekerd, op de dag na het verstrijken van het voor deze termijn genoemde aantal maanden na de hierboven bedoelde oplevering;
 - uiterlijk 30 dagen na uw faillissement, met inachtneming van het volgende:
 - gedurende deze (maximale) 30 dagen termijn loopt de verzekering alleen voor de overige genoemde verzekerden;
 - tijdens deze periode heeft een verzekerde of een andere bij het werk betrokken partij het recht een verzekering voor het betreffende werk voor de resterende bouwtermijn op nader overeen te komen premie en voorwaarden af te sluiten;
 - de verzekering eindigt na 30 dagen of zoveel eerder als de in artikel 3.2.c.2 genoemde verzekering tot stand is gekomen.
- Als het werk op de op het polisblad vermelde einddatum van de verzekerde bouwtermijn nog niet is opgeleverd, dan heeft u het recht de verzekering eenmalig te verlengen tegen nader overeen te komen termijn, premie en voorwaarden, maar alleen als wij voor deze einddatum van de wens tot verlenging in kennis zijn gesteld.
- Als op de einddatum van de verzekerde bouwtermijn nog geen oplevering heeft plaatsgevonden en er over verlenging geen overeenstemming is bereikt, dan vervalt de eventuele meeverzekering van de onderhoudstermijn onder teruggave van de premie voor de onderhoudstermijn.
- Als delen van een werk voor beëindiging van de verzekerde bouwtermijn worden opgeleverd, dan gaat voor die delen - in afwijking van het gestelde in artikel 3.1 - de dekking voor de onderhoudstermijn in, wanneer deze is meeverzekerd.
- Uitgesloten zijn daarom schaden en/of aansprakelijkheid voor schaden die buiten de verzekeringstermijnen ontstaan zijn, ongeacht het tijdstip waarop zij veroorzaakt werden.
- Het tijdstip waarop de verzekering eindigt is om 00:00 uur.

Artikel 4

Algemene uitsluitingen

Wij verlenen geen dekking voor schade:

- die is veroorzaakt door of verband houdt met:
 - molest;
 - atoomkernreacties.

De uitsluiting van atoomkernreacties geldt niet:

- als deze te maken hebben met radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden. Deze nucliden moeten gebruikt worden of bestemd zijn om te gebruiken voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, onderwijskundige, wetenschappelijke doeleinden of niet-militaire beveiligingsdoeleinden en
- er door de overheid een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen is afgegeven.

Voor zover er volgens de wet een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting van kracht. Onder 'wet' verstaan wij de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979 - 225). In deze wet is de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie opgenomen. Onder 'kerninstallatie' verstaan wij een kerninstallatie in de zin van deze wet of aan boord van een schip;

- confiscatie, naasting, requisitie of opvoering door enige militaire macht of burgerlijke autoriteit.
- als de premie niet betaald is, zoals omschreven in het artikel 'Premiebetaling'.
 - als de verzekerde over een schade, ongeval of gebeurtenis opzettelijk onware of onvolledige mededelingen doet of laat doen, die ontstaat doordat de verzekerde die de schade lijdt, de directie of de gevolmachtigde van die directie niet de normale zorgvuldigheid in acht heeft genomen.

Artikel 5

Verplichtingen

1. Verplichtingen van de verzekeringnemer

- a. U bent verantwoordelijk voor het uitvoeren en/of laten uitvoeren van alle in de polis genoemde verplichtingen. Wij zijn daarom niet gehouden tot vergoeding van schade, die geheel of gedeeltelijk voortvloeien uit het niet nakomen van deze verplichtingen.
- b. Zodra u bekend bent met het aanvragen van uw faillissement dan wel surséance van betaling, bent u verplicht ons hiervan zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen 30 dagen, in kennis te stellen.

2. Verplichtingen van de verzekerden bij risicowijziging

De verzekering is aangegaan op grond van de door verzekerden verstrekte inlichtingen, bestek en tekeningen. Wijziging in bestek, tekeningen, de bouw, de aard van de werkzaamheden, de methoden van uitvoering, inrichting of anderszins, en alle andere gewijzigde omstandigheden moeten direct schriftelijk aan ons worden medegedeeld. Als door een wijziging het risico voor ons wijzigt, hebben wij het recht de premie en de voorwaarden met ingang van het tijdstip van de wijziging aan te passen dan wel de verzekering op te schorten of te beëindigen.

3. Verplichtingen van de verzekerden bij bezoek bouwterrein

De verzekerden zijn verplicht de door ons aangewezen personen toegang te verlenen tot het bouwterrein, de verlangde inlichtingen te verschaffen en alle verlangde medewerking te verlenen.

4. Verplichtingen bij schade

a. Het melden van de schade

Zodra de verzekerde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor ons tot een uitkeringsplicht kan leiden, moet hij die gebeurtenis zo snel mogelijk bij ons melden en ons een volledig ingevuld en door hem ondertekend schadeformulier toezenden.

b. Het verstrekken van informatie

De verzekerde moet zo snel mogelijk alle originele bewijsstukken, gegevens en documenten die voor ons van belang zijn om onze uitkeringsplicht te kunnen beoordelen, aan ons toezenden, of als deze door ons is/zijn ingeschakeld aan de betreffende deskundige(n). De informatie die de verzekerde verstrekt, gebruiken wij om de omvang van de vergoeding vast te stellen en om het recht op vergoeding te bepalen.

c. Het verlenen van medewerking

1. De verzekerde die schade lijdt of veroorzaakt of de uitkeringsgerechtigde moet:
 - aanwijzingen van ons, van de door ons aangewezen deskundigen opvolgen;
 - zijn volledige medewerking verlenen aan de schaderegeling en onderzoeken;
 - alles nalaten wat onze belangen kan schaden;
 - alles doen wat redelijkerwijs mogelijk is om schade te voorkomen, te verminderen of te beperken.
2. Als er een gebeurtenis plaatsvindt, die voor ons tot een uitkeringsplicht kan leiden, mag de verzekerde zich niet uitlaten over zijn eventuele schuld of aansprakelijkheid en geen (toezegging van) betaling of schikking doen.
3. De verzekerde moet bij diefstal, vermissing, verduistering of enig ander strafbaar feit direct aangifte doen bij de politie. In het buitenland moet u die aangifte ter plaatse doen. Het bewijs van de aangifte moet u ons zo snel mogelijk toesturen.
4. Als wij daarom vragen, moet de verzekerde zijn rechten op een gestolen of vermiste zaak aan ons overdragen.
5. De verzekerde moet het ons zo snel mogelijk melden als er een strafvervolgung tegen hem wordt ingesteld. Als wij de verzekerde door een advocaat willen laten bijstaan, zullen wij in overleg met de verzekerde een advocaat voor de verdediging inschakelen. De verzekerde moet zich dan door die advocaat laten bijstaan en hem alle medewerking verlenen die hij van u vraagt.
6. Alle beschadigde delen moeten voor inspectie c.q. expertise bewaard worden, behalve als dit zal leiden tot vergroting van de eventueel te vergoeden schade.
7. Alle redelijkerwijs te verlangen medewerking tot regeling en vaststelling van de schade te verlenen en verder aan ons of door ons benoemde deskundige(n) op verzoek toegang te verschaffen tot bouwterreinen, het werk of enig onderdeel daarvan dat volgens mededeling beschadigd is.
8. Het aan ons overlaten van het regelen van schade, het voeren van een burgerlijk geding en als wij dit nodig achten, het leiden van de verdediging in geval van een strafproces, en het nemen van alle beslissingen welke hieruit voortvloeien of hiermee in verband staan.

9. Ons in kennis te stellen van alle andere verzekeringen tegen aansprakelijkheid.

d. Sanctie bij het niet nakomen van verplichtingen

In de Algemene Voorwaarden en in de Bijzondere Voorwaarden zijn verplichtingen opgenomen. Ook in clausules of op het polisblad kunnen verplichtingen staan vermeld. De verzekerde kan geen enkel recht aan de verzekering ontfemen als hij één of meer van deze verplichtingen, niet is nagekomen en hij:

- a. daardoor onze belangen heeft geschaad en/of
- b. het opzet had om ons daardoor te misleiden. Dit geldt niet als de misleiding het verval van rechten niet rechtvaardigt.

Artikel 6

Vaststelling van de schade aan de verzekerde zaak/zaken, schade-regeling en schadevergoeding

1. Schadevaststelling

Bij beschadiging van de verzekerde zaak/zaken wordt de omvang van de schade vastgesteld:

- in overleg met u of de gemachtigde namens u of
 - door een door ons benoemde deskundige.
- U mag bij een geschil over het schadebedrag met de door ons benoemde deskundige zelf een deskundige benoemen. Voor het geval dat beide deskundigen het niet eens kunnen worden over het schadebedrag, benoemen zij vooraf een derde deskundige. De derde deskundige overlegt met de twee andere deskundigen en stelt daarna de omvang van de schade bindend vast binnen de grenzen van de door de andere deskundigen vastgestelde bedragen. Alle hiervoor genoemde deskundigen moeten zich aan de 'Gedragscode Expertiseorganisaties' hebben geconformeerd. Wij vergoeden het salaris en de kosten van alle deskundigen, behalve wanneer zij zich niet hebben geconformeerd aan de hiervoor genoemde gedragscode. Het salaris en de kosten van de door de verzekerde benoemde deskundige vergoeden wij tot maximaal de hoogte van het salaris en de kosten van de door ons benoemde deskundige. Wanneer dat nodig is, vergoeden wij de kosten boven het verzekerde bedrag dat voor de betreffende verzekering van toepassing is.

2. Regeling van de schade

- a. De schadeafwikkeling vindt via u plaats.
- b. U wordt geacht onherroepelijk te zijn gemachtigd door alle andere verzekerden onder deze polis. Deze machtiging eindigt bij het verlenen van voorlopige surséance van betaling aan u of faillissement van u of wanneer u op een andere manier het vrije beheer over uw vermogen verliest of uw onderneming in liquidatie treedt. Schadevergoeding keren wij dan uit aan de verzekerde die de schade lijdt.

3. Vergoeding van schade en bereddingskosten

Per gebeurtenis wordt aan schade en de bereddingskosten samen niet meer vergoed dan het verzekerde bedrag onder de desbetreffende rubriek. De bereddingskosten vergoeden wij alleen als de schade, die (wel) zou zijn ontstaan bij het niet nemen van de getroffen maatregelen, onder de dekking van deze verzekering valt.

Artikel 7

Eigen risico

In geval van schade onder meer rubrieken als gevolg van een gebeurtenis, zal slechts eenmaal een eigen risico - en wel het hoogste - op het totaal van de schadebedragen in mindering worden gebracht.

Artikel 8

Uitbetaling/termijnen

1. Wij vergoeden de schade aan de verzekerde zaak binnen 4 weken nadat wij alle gegevens in ons bezit hebben die betrekking hebben op de schade en voor ons noodzakelijk zijn om de schade te kunnen beoordelen. Binnen deze termijn zijn wij geen wettelijke rente verschuldigd.

2. Een rechtsvordering tegen ons om een uitkering te doen verjaart na 36 maanden nadat de opeisbaarheid daarvan bij de verzekerde bekend werd. Als in het geval van dekking tegen aansprakelijkheid de rechtsvordering van een derde tegen de verzekerde is ingesteld binnen de verjarings- of vervaltermijn die daarvoor in de wet is geregeld, verjaart de rechtsvordering die de verzekerde tegen ons instelt niet eerder dan 6 maanden daarna.
3. De verzekerde of zijn gemachtigde ontvangt een mededeling als wij een definitief standpunt hebben ingenomen over het verzoek tot vergoeding. Een definitief standpunt houdt in:
 - a. afwijzing van het verzoek tot vergoeding of
 - b. (een aanbod van) vergoeding als definitieve regeling.De verzekerde kan ons standpunt betwisten. Hij moet dit doen binnen een termijn van 6 maanden. Die termijn gaat in op de dag dat de rechthebbende of zijn gemachtigde van ons standpunt op de hoogte was. Na deze termijn verjaart de rechtsvordering tegen ons.

Artikel 9

Algemeen verhaalsrecht

Als wij een schade onder deze verzekering hebben vergoed, dan hebben wij het recht deze schade te verhalen op de veroorzakende meeverzekerde die de normale zorgvuldigheid niet in acht heeft genomen, of de verplichtingen uit de polis niet is nagekomen.

Artikel 10

Schaderegeling met derden

Wij nemen de regeling en de vaststelling van de schade van derden op ons. Wij hebben het recht deze derden rechtstreeks schadeloos te stellen en schikkingen met hen te treffen. Wij houden daarbij rekening met de belangen van de verzekerde.

Artikel 11

Premieberekening

1. **Voorschotpremie**
De bij het begin van de verzekering berekende premie is gebaseerd op de geschatte eindwaarde. Na afloop van de bouwtermijn stellen wij de definitieve premie vast op basis van de eindwaarde.
2. **Naverrekening**
Als de eindwaarde meer bedraagt dan de geschatte eindwaarde, is een suppletiepremie verschuldigd over het meerdere. Als de eindwaarde minder bedraagt dan de geschatte eindwaarde, geven wij premie terug, waarbij wij rekening houden met de eventueel op het polisblad vermelde minimumpremie. De verrekening vindt plaats op basis van de uiteindelijk voor de verzekerde geldende premievoet. U moet binnen drie maanden na afloop van de bouwtermijn opgave aan ons doen van de eindwaarde van het werk en ons desgewenst in de gelegenheid stellen de opgave te verifiëren. Als u in gebreke blijft, hebben wij het recht de eindwaarde vast te stellen op 150 % van de geschatte eindwaarde en op basis daarvan de definitieve premie te berekenen waaraan u gebonden bent.

Artikel 12

Premiebetaling

1. **Premiebetaling**
U moet de premie vooruitbetalen, binnen 30 dagen nadat u deze verschuldigd bent. Wanneer er sprake is van betaling in termijnen geldt de genoemde periode voor iedere termijn.
2. **Niet betalen van de premie**
Als u het totaal verschuldigde bedrag:
 - niet volledig betaalt,
 - niet op tijd betaalt of
 - weigert te betalen,verlenen wij geen dekking voor gebeurtenissen die plaatsvinden na de termijn van 30 dagen die in lid 1 staat genoemd. U moet het verschuldigde bedrag alsnog betalen.

De dekking gaat weer in 1 dag nadat wij het verschuldigde bedrag hebben ontvangen en geaccepteerd.

3. **Terugbetaling van de premie**
Bij tussentijdse beëindiging van een doorlopende CAR-verzekering verminderen wij de premie als en voor zover dit billijk is. Wij betalen geen premie terug als er sprake is van opzet van de verzekerden om ons te misleiden.

Artikel 13

Strafgeding

1. Als een verzekerde strafrechtelijk wordt veroordeeld, kunnen wij hem niet verplichten hoger beroep in te stellen.
2. Wij vergoeden geen geldboetes of bedragen, die de verzekerde betaalt om strafvervolgung te voorkomen.

Artikel 14

Proceskosten en wettelijke rente bij de rubriek aansprakelijkheid

Ongeacht of het verzekerde bedrag, dat voor een verzekering van toepassing is, voldoende is om bij een gebeurtenis de schade te vergoeden, betalen wij:

1. de kosten van procedures die met ons goedgevonden of op ons verzoek worden gevoerd;
2. de kosten van rechtsbijstand die op ons verzoek wordt verleend;
3. de verschuldigde wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom.

Artikel 15

Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

De (aangepaste) tekst van dit artikel is in overeenstemming met en beperkt tot het doel en de strekking van de tekst die door de NHT is vastgesteld.

1. **Begripsomschrijvingen**
In dit artikel en de bepalingen die daarop gebaseerd zijn, verstaan wij - voor zover niet anders blijkt - onder:
 - a. **Terrorisme**
Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - die zijn begaan buiten het kader van een van de 6 vormen van molest (zie de Algemene Begripsomschrijvingen) die in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 zijn genoemd - in de vorm van een aanslag of een reeks van aanslagen die in tijd en oogmerk met elkaar samenhangen, als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet met de dood tot gevolg, en/of schade aan zaken ontstaat of op een andere manier economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
 - b. **Kwaadwillige besmetting**
Het - buiten het kader van een van de 6 vormen van molest (zie de Algemene Begripsomschrijvingen) die in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 zijn genoemd - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet met de dood tot gevolg, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen of op een andere manier economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.
 - c. **Preventieve maatregelen**
Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - wanneer dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

- d. **Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)**
Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de risico's die in sub a, b en c staan omschreven, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.
- e. **Verzekeringsovereenkomsten**
- Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 lid 1 sub p van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
 - Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, als verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
 - Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, als verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- f. **In Nederland toegelaten verzekeraars:**
- Schade-, levens- en zorgverzekeraars, zoals bedoeld in artikel 12 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en
 - natura-uitvaartverzekeraars, zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekering, die bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.
2. **Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico**
- Wanneer en voor zover, met inachtneming van omschrijvingen die in lid 1.a, 1.b en 1.c staan, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die direct of indirect verband houdt met:
 - terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
 - handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
 hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar voor iedere bij hem ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar voor die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 aan te houden premiereserve voor de betrokken verzekering.
 - De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Dit bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in 3 landelijk verschijnende dagbladen.
 - In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:
 - schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
 - gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars, zoals bedoeld in artikel 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.
 Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan:

alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er ten minste één op het risicoadres is gelegen. Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschap-pijen tezamen worden aangemerkt als één verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de
- groep behorende groepsmaatschap-pij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.
3. **Uitkeringsprotocol NHT**
- Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.
 - De NHT is, met in achtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend tegenover de verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkeringsgerechtigden.
 - Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft meegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, voor een vordering tot uitkering aan hem zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkeringsgerechtigde op de in lid 3.a bedoelde uitkering daarvoor tegenover de verzekeraar aanspraak maken.
 - De herverzekeringsdekking bij de NHT is op grond van bepaling 17 van het Protocol alleen van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen 24 maanden nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van dit artikel wordt beschouwd.

Persoonsregistratie

Persoonsgegevens die de verzekerde verstrekt bij de aanvraag of wijziging van een verzekering worden door ons of door een andere maatschappij die deel uitmaakt van Fortis ASR N.V. verwerkt voor het aangaan en uitvoeren van verzekeringsovereenkomsten of andere financiële diensten en het beheren van de relaties die daaruit voortvloeien. De door de verzekerde aangeleverde gegevens worden ook gebruikt bij het voorkomen en bestrijden van fraude en voor activiteiten gericht op de vergroting van ons klantenbestand. Deze laatstgenoemde activiteiten vinden in principe via uw adviseur plaats, omdat de distributie van onze producten en diensten via deze adviseur verloopt. Op de verwerking van de persoonsgegevens is de gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen' van toepassing. In deze gedragscode worden de rechten en plichten van partijen bij de verwerking van gegevens weergegeven. De volledige tekst kan de verzekerde opvragen bij het informatiecentrum van het Verbond van Verzekeraars, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, telefoon (070) 333 87 77.

Toepasselijk recht en klachten

- Toepasselijk recht**
Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.
- Klachten**
 - Intern klachtenbureau**
Als de verzekerde klachten heeft over de bemiddeling, het totstandkomen en/of de uitvoering van de verzekeringen, kan hij deze klachten voorleggen aan ons Interne Klachtenbureau, Postbus 2072, 3500 HB Utrecht.
 - Stichting Klachteninstituut Verzekeringen (SKV)**
Als de verzekerde ons oordeel niet bevredigend vindt, kan hij zich wenden tot:
Stichting Klachteninstituut Verzekeringen
Postbus 93560
2509 AN Den Haag
Telefoon: (070) 333 89 99.
 - De rechter**
Als de verzekerde geen gebruik wil maken van de mogelijkheden van de klachtenbehandeling of de behandeling of uitkomst niet bevredigend vindt, kan hij het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.